

La tribuna

Seriositat i credibilitat

Els plantejaments teocràtics ens abocaran a una reforma del nostre sistema constitucional

JAUME
Bartumeu

Aquesta setmana s'està distribuint a les bústies de tots els domicilis del país una edició de 36.000 exemplars de la intervenció que vaig fer, en nom del Grup Parlamentari que presideixo, el dia 21 de juny del 2013 davant el Consell General.

Aquell dia vam mantenir el debat sobre l'orientació política del Govern que, d'ençà la promulgació de la Constitució, se celebra tradicionalment cada any durant el mes de juny.

El diumenge vam pujar a Meritxell, amb la companya **Silvia Bonet**, per assistir, amb respecte institucional, a la missa solemne del dia de la patrona d'Andorra. Poc em pensava que l'homilia de l'Arquebisbe i Copríncep confirmaria una part de la meua intervenció del dia 21 de juny davant del Consell General.

Aquell dia, en la conclusió de la meua primera intervenció vaig dir al capde Govern que no havíem «d'amagar la fonda esquerra institucional que s'ha obert després de les pressions, que vàreu rebre i acatar, per a rebutjar la despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs». Per això vaig afirmar que guanya posici-

ons el convenciment que el sistema polític instaurat amb la Constitució del 1993 està esgotant-se i no pot resoldre els problemes de la societat. I per a concloure aquella intervenció vaig dir que «potser ens haurem de plantejar que només una proposta política forta pot ajudar a sortir de la crisi. És a dir una reforma a fons del nostre sistema constitucional».

La missa solemne de les 11 hores, del dia de Meritxell, al Santuari de la Patrona d'Andorra, és tradicionalment l'escenari en el qual el Copríncep-Bisbe empra l'homilia per adreçar-se a totes les institucions constitucionals, especialment convidades per l'Arxiprest de les Valls. Una representació institucional que seu, en rigorós ordre protocolari organitzat pel Govern, en una de les ales del Santuari.

Aquesta nombrosa presència institucional, volguda per l'Església i acceptada pels representants de les institucions que hi acudim, posa en evidència que, contràriament al que deien algunes veus que s'han escoltat les darreres hores, les paraules que pronuncia el Bisbe en l'homilia van molt més enllà d'un acte religiós.

Més encara quan durant les seves paraules recorda el seu càrrec de Copríncep d'Andorra.

En conseqüència no podem mirar cap a una altra banda ni fer veure que no vam escoltar el que vam escoltar i que, al capdavall, s'adreça als representats de les institucions constitu-

cionals. I vam haver d'escoltar que a l'entendre del Bisbe-Copríncep l'obediència a Déu està per damunt del que nosaltres puguem pactar o decidir o als parlament o a les lleis.

Mentre escoltava, astorat, l'homilia em vaig trobar transportat a la meua època d'estudiant a Barcelona, durant la dictadura franquista, i recordava les teories que havíem après sobre la teocràcia, aquell sistema de govern en el qual, com es diu en el *Diccionari Alcover-Moll*, l'autoritat, que es considera que emana directament de la divinitat, és exercida per una casta sacerdotal o per un sobirà considerat com el representant de Déu a la terra.

Una teoria, tronada i perillosa, que topa frontalment, no cal pas haver estudiat Dret ni Ciències Polítiques per adonar-se'n, amb la nostra Constitució que fa vint anys va assentar Andorra com un Estat de Dret, democràtic i social.

L'ARTICLE 11 de la nostra Constitució, la casa comuna de tots els andorrans i totes les andorranes, siguem creients, agnòstics o lliure pensadors, «... garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte» i també afirma que «... ningú no pot ésser obligat a declarar o a manifestar-se sobre la seva ideologia, religió o creences».

Aquests dies estic parlant i escrivint sovint sobre aquest article de la Constitució. Ho faig per respecte a la mateixa norma suprema que els ciu-

dadans i ciutadanes ens vam donar lliurement el 14 de març de 1993 i per respecte, també a totes les institucions constitucionals. Totes, també ambdós Coprínceps.

Ho faig perquè si no hi posem seny estarem fomentant la divisió de la societat andorrana.

Respectem les creences religioses, totes i cadascuna, i les confessions que lliurement i constitucionalment s'apleguen a Andorra. No discutim sinó que defensem la garantia constitucional donada a l'Església catòlica perquè pugui exercir les seves activitats i perquè pugui mantenir estretes relacions amb l'Estat, que no és confessional.

Però demanem que aquest respecte i aquesta defensa sigui retornat, amb el mateix respecte, als que no volem que es situïn les creences religioses damunt la voluntat ciutadana.

El dia 21 de juny ja vaig dir, davant del Consell General, que em semblava que s'havia saltat una frontera i que ens estàvem començant a posar en qüestió el principi constitucional que el legislatiu andorrà no està limitat, no té topalls i no ha d'admetre vetos en l'exercici de la potestat legislativa que li dóna l'article 50 de la Constitució.

Les casualitats del calendari han fet que abans d'ahir, dilluns, el president de la República Francesa, el Copríncep **François Hollande**, presentava la *Charte de la Laïcité à l'École* que és un excel·lent document per recordar

la necessitat de mantenir la separació de les religions i l'Estat. L'article 2 de la carta diu així: «L'Estat és neutral en relació a les conviccions religioses o espirituals. No hi ha religió d'Estat».

La nostra Constitució s'inscriu en aquesta mateixa línia de valors.

Els Coprínceps, tal com diu l'article 44.2 de la Constitució «arbitren i moderen el funcionament dels poders públics i de les institucions...»

En seu parlamentaria, el 21 de juny, vaig dir que «... a partir del moment que un Copríncep, sigui del nord o sigui del sud, se'n vagi del mandat constitucional» jo em plantejaria si l'actual esquema constitucional és bo o no és bo.

DOS MESOS i mig després em sembla que se'n vol obligar a plantejar-nos ja aquesta disjuntiva: o acceptem una nova teocràcia, i abdiquem de l'exercici de la sobirania popular admetent poders suprems fora de control terrenal, o bé constatem que, més que mai, cal defensar la democràcia i la Constitució.

Si és així cadascú haurem d'agafar les nostres responsabilitats.

La Constitució està al marge de les creences, que respecta, i el poble andorrà és lliure de decidir el seu camí. Qui no ho vulgui acceptar hauria de ser conseqüent. ■

Conseller General i membre del Consell Nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra